

2023-05-26

Remissen ”Trafikförändringar i SL-trafiken”2023/2024 (T24) Dn:KS 2024/582

SPR beslutar att lämna följande svar på remissen:

”En äldrevänlig stad är en inkluderande och tillgänglig stad med en miljö som främjar ett aktivt liv - hela livet.”

Kollektivtrafiken är viktig, ja avgörande, för att merparten av seniora personer, d v s personer som helt eller delvis lämnat yrkeslivet, ska kunna leva ett aktivt och självständigt liv - livet ut. Dagens kollektivtrafiksystem i Stockholmsregionen lever, enligt vår mening, inte fullt ut upp till de krav som äldre bör kunna ställa på systemet. Vi vill peka på att bl a följande faktorer bör beaktas i en analys av äldres krav på kollektivtrafiken.

När ekonomiska ramar medför behov av förändringar måste man tänka på det vi pekar på nedan.

Det är viktigt att det finns *hållplatser* i närheten av i princip alla servicehus, seniorbostäder, vård- och omsorgsboenden och områden med många äldre.

Det är också viktigt att man kan *ta sig till platser* som är *viktiga* för äldre, t ex aktivitetscentra, sjukhus, vårdcentraler och kyrkogårdar, men det är också av stor betydelse att kunna *ta sig till naturnära* områden för promenader och *till kulturella* aktiviteter.

Det är också viktigt att den s k Närtrafiken fungerar på ett tillfredsställande sätt. *Det gör den inte idag, i varje inte i det område vi kan överblicka.* Såvitt vi kan se finns den heller inte alls med i Region Stockholms plan över trafikförändringar. Det borde den enligt vår uppfattning vara. Närtrafiken är idag, såvitt vi kan bedöma, en mycket illa utnyttjad resurs. En översyn av verksamheten vore på sin plats.

Som det ser ut idag är det t ex svårt att hitta närmaste hållplats för Närtrafiken. Detta har att göra med både *allmän information* om busslinjerna och t ex utmärkning av och *information vid respektive hållplats*.

Vissa områden i vårt närområde trafikeras inte alls av bussarna i Närtrafiken. Ett exempel på det är Hägerstensåsen där närmaste hållplats finns nere på Personnevägen - och sedan är det relativt branta backar för att ta sig till t ex det av äldre livligt frekventerade Medborgarhuset i Hägerstensåsen. Vi kan vid behov ge åtskilliga fler exempel där Närtrafiken inte fungerar på ett bra sätt.

Kanske skulle en del av problemen lösas om det gick att *beställa, eller få bussarna att stanna vid anrop*. Bussarna bör dessutom inte vara av gammal modell eftersom det innebär trappsteg för att komma på bussen. Moderna bussar krävs också för att personer med rullstol eller rollator ska kunna använda Närtrafiken. Det är enligt vår erfarenhet tyvärr inte alltid som chauffören är så hjälpsam som man bör vara vid denna typ av resor.

När det gäller den vanliga kollektivtrafiken vill vi också lämna några synpunkter. I stadsdelen Hägersten-Älvsjö, som skapats under en tid då trafiken var begränsad och där det finns många delar

med trånga gator bl a i villaområdena, fungerar busstrafiken idag inte bra vissa tider på dygnet. I rusningstid är det ofta så korta mellantider mellan bussarna att efterföljande buss kör ikapp den föregående och båda bussarna kör sedan till slutstationen halvfulla. Kan man tänka sig att minska turtätheten med någon eller några minuter i rusningstid, och ändå upprätthålla möjligheter till att få sittplatser för alla? Kanske kan man också göra mer reklam för SL:s reseplanerare?

Vi bedömer att de resurser som kan frigöras med en bättre planering av bussarna vid rusningstider skulle kunna frigöra resurser för att öka turtätheten vid lågtrafik, och därmed förbättra servicen för äldre människor och andra vars huvudsakliga resebehov är under lågtrafik på dagtid. För några år sedan minskades för ett flertal linjer antalet bussturer under lågtrafik till två per timme från tre. Detta var en mycket kraftig nedskärning, som vi vet har protesterats mot i samband med tidigare års uppdatering av trafikplanen.

Vi har nu några års ytterligare erfarenhet av lågtrafiken på de vanliga busslinjerna - och vi kan t ex konstatera att systemet är mycket känsligt för trafikstörningar. Det behövs bara bortfall av en buss under en timme så kan man få vänta en hel timme i stället för en halv. Detta är oacceptabelt - även för oss äldre. Vi har ofta tider för läkar- och andra sjukvårdsbesök som vi måste kunna hålla - och busslinjerna måste vara kvalitetssäkrade på ett helt annat sätt än hittills. Vi vill påpeka att detta problem är mångdubbelt större under vintertid än under övriga årstider. Vårt förslag är att man återgår till 20-minuterstrafik på busslinjer där man idag vid lågtrafik har halvtimmestrafik.

För många äldre som t ex avyttrat bil och sommarställe är det uppskattat med *båttrafiken* till skärgården. Vi tycker att det är bra att många båtlinjer föreslås bli permanenta.

Ett aktivt liv innebär ibland också besök i omgivande kommuner som Södertälje, Nynäshamn, Norrtälje, Gnesta, Strängnäs, Eskilstuna, Trosa, Knivsta, Håbo, Enköping, Uppsala, Östhammar med flera. En del av dessa kan idag nås inom ramen för Regionens kollektivtrafik, och i samarbete med regioner och kommuner omkring. Vi tycker att detta samarbete successivt borde kunna utökas och förbättras. Så t ex är förslaget att samordna biljettsystem med Mälartåg utmärkt. Det finns i detta sammanhang önskemål att förenkla köp av biljett till pendeltåg, över regiongränsen, från Uppsala till Stockholm. För Stockholm till Uppsala är det inga problem.

Sändlista

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, hagersten-alvsjo@stockholm.se

Trafiknämnden, trafikkontoret@stockholm.se

Äldrenämnden, aldreforvaltningen@stockholm.se

Kyrkogårdsnämnden, kyrkogardsforvaltningen@stockholm.se